

O uznaniu odpadów za produkt uboczny zdecyduje marszałek - komentarz

Przedsiębiorcy, którzy w toku produkcji wytwarzają substancje lub przedmioty dotychczas uznane za produkt uboczny muszą złożyć do marszałka województwa nowe zgłoszenia. Powinni wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo przedłużenia się tego postępowania wynikające z możliwej kontroli WIOŚ, czy też wydania negatywnej opinii i ewentualnego postępowania zażaleniowego. Powinni być także przygotowani na kontrolę WIOŚ. W przypadku nie uzyskania do końca lutego 2019 r. decyzji marszałka województwa o uznaniu substancji lub przedmiotu za produkt uboczny, obecny produkt uboczny stanie się ponownie odpadem. Wiąże się to ze zmianą wewnętrznej dokumentacji producenta oraz możliwym naruszeniem umów z podmiotami przetwarzającymi.

Wątpliwości budzi tryb przeprowadzania kontroli. Zgodnie z literalnym brzmieniem przepisów (dodanego do art. 11 ustawy o odpadach ust. 4b) kontrola WIOŚ nie jest obligatoryjna. Ponadto, Kpa mówi o „żądaniu” wydania opinii, nie zaś o „wniosku o wszczęcie kontroli”. Biorąc pod uwagę racjonalność ustawodawcy, który w art. 41a ust. 2 ustawy o odpadach określił tryb wniosku o kontrolę a nie wprowadził podobnych zapisów w art. 11 ustawy o odpadach można uznać, że kwalifikuje te kontrole jako fakultatywne.

Nie wiadomo jeszcze jak nowe przepisy będzie stosować WIOŚ. Istnieje ryzyko, że w związku z niejasnością dodanych przepisów, organ kontroli będzie stosować art. 9a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U.2018.1471; dalej jako: ustawa o IOŚ). Zgodnie z nim kontrolę przedsiębiorców wykonuje się na zasadach określonych w rozdziale 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2018.646), z tym, że do tzw. kontroli pozaplanowych nie stosuje się przepisów art. 47, art. 48, art. 50, art. 51, art. 54, art. 55 i art. 58 tej ustawy. Dlatego kontrola mogłaby zostać przeprowadzona bez uprzedniego zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia. Dodatkowo, w stosunku do takich kontroli przepis wyłącza maksymalny czas jej trwania. Aby móc stosować art. 9 ustawy o IOŚ, kontrole w postępowaniu o uznaniu substancji lub przedmiotu za produkt uboczny musiałyby zostać uznane za tzw. kontrole pozaplanowe. Przepisy kwalifikują jako takie kontrole przeprowadzane na wniosek organów administracji publicznej lub innych podmiotów, o ile przepisy przewidują możliwość występowania z takim wnioskiem. Taka możliwość istnieje, także w związku z rozpatrywaniem skarg i interwencji dotyczących zanieczyszczenia środowiska lub podejrzenia wystąpienia takiego zanieczyszczenia, wystąpienia poważnych awarii lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia. W art. 11 ustawy o odpadach brak jest takich regulacji.

Autor: Daniel Dudek, prawnik, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy